

23.1.1998

Verksamhetsberättelse för år 1997

Allmän översikt över projektet

År 1997 var det första fulla verksamhetsåret för arbetet med den kritiska utgåvan av Jean Sibelius samlade verk (Kritische Gesamtausgabe). Två heltidsanställda forskare har varit knutna till projektet under hela året och en heltidsanställd forskare från och med början av juli till slutet av året.

På grund av arrangemang med finansieringen hade en viss försening med arbetet skett under året, men genom en extra satsning tog man fatt den ursprungliga kalkylerade tidtabellen. Serieverkets två första manuskriptband blev färdiga, och den uppställda målsättningen nås under år 1998.

Planeringen och förberedandet av de tekniska rutinerna för tryckningen av serien hör enligt avtalet till förläggaren, men planeringsskedet har även krävt en ansevärd arbetsinsats av redaktionen. De första delarna utkommer på grund av den tekniska produktionen under år 1998.

De avtal som behövs för utgivandet av serieverket mellan Breitkopf & Härtel och de övriga Sibeliusförläggarna kunde undertecknas före utgången av året. Avtalet mellan Breitkopf och Edition Wilhelm Hansen har undertecknats. Endast en del små privata rättsinnehavare, såsom till exempel körer o.dyl., återstår. Det finns efter detta inga juridiska eller avtalsmässiga hinder för att fortsätta projektet.

Det är av största betydelse för projektet att Helsingfors universitetsbibliotek med hjälp av ett specialanslag från Undervisningsministeriet kunde köpa 50 nothandskrifter (16 verk) av Sibelius i original från Edition Wilhelm Hansens gamla arkiv och på så sätt försäkra sig om att redaktionsarbetet har tillgång till dem.

Undervisningsminister Olli-Pekka Heinonens insats var av avgörande betydelse.

Finansieringen av projektet har skett i enlighet med de ursprungliga avtalen.

Medlemmen av redaktionskommittén, magister Matti Imanen avled 4.1.1997. Magister Imanen gjorde en central insats under projektets inledningsskede. Redaktionskommittén minns honom med stor tacksamhet. Magister Imanen ersattes av överombudsmannen Paavo Hohti, invald av Sibelius-Samfundet.

Redaktionsarbetet

Forskare inom projektet har varit

**docent Kari Kilpeläinen
magister Jukka Tiilikainen och
magister Timo Virtanen**

Av dem har Virtanen arbetat 6 månader inom projektet från början av juli, medan Kilpeläinen och Tiilikainen har varit anställda under hela året. Alla har arbetat på heltid.

Pianisten Ilmo Ranta har varit sakkunnig vid redigeringen av banden med sånger, medan kapellmästarna Paavo Berglund och Ulf Söderblom har konsulterats i samband med arbetet på symfonibandet.

Barbara Kelly (England) och professor Glenda Dawn Goss (USA) har språkgranskat texterna.

Redaktionen har undersökt möjligheterna att engagera även utländska forskare i projektet och har fått positiv respons från två forskare. De är professor Peter Revers (Linz/Salzburg) och professor Glenda Dawn Goss (Athens, Georgia, USA). Avtal om deras arbete kommer att fattas senare. Även andra möjliga redaktörer har kontaktats. Avsikten är att göra utgåvan av de samlade verken till ett internationellt verk både vad gäller den vetenskapliga standarden och de forskare som redigerar materialet.

Utgivningsprinciperna (Editorial Guidelines) fastslogs som grund för

redigeringsarbetet. Seriens disposition reviderades och numreringen förnyades i samarbete med förläggaren. Uppgift om ägaren till kompositionernas förlagsrätt införs. Verkets underserier numreras på följande sätt:

- I: Orkesterverk (ca 14 band)**
- II: Verk för violin och orkester (2 band)**
- III: Verk för stråk- eller blåsorkester (1 band)**
- IV: Kammarmusik (6 band)**
- V: Pianokompositioner (4 band)**
- VI: Scenmusik (6 band)**
- VII: Körkompositioner (7 band)**
- VIII: Sånger (4 band)**
- IX: Varia (1 band)**

Manuskripten till följande band (serienummer) har blivit färdiga under året:

- VIII:2 Solosånger 1 (Tiilikainen), sommaren 1997**
- I:3 Symfonin nr 2 (Kilpeläinen), december 1997**
- VIII:3 Solosånger 2 (Tiilikainen), december 1997**

En del granskningar hänförande sig till Solosånger, band 2, fortsätter över årsskiftet.

Redigeringen av bandet med solosånger till orkesterackompanjemang (VIII:1) fortsätter (Virtanen och Kilpeläinen).

Förläggaren har kommenterat det första färdiga manuskriptet och konstaterade att arbetet håller en mycket hög standard jämfört med andra liknande projekt på gång.

Kontakten med förläggaren har varit kontinuerlig och förlagets representanter har även varit på besök i Helsingfors.

Utgivningen av banden

Förläggaren undersökte avtalsenligt möjligheterna att framställa notbilden i Finland. Detta visade sig dock vara omöjligt av skäl som inte berodde på förläggaren och arbetet måste därför utföras i Tyskland.

Dessa arrangemang ledde till att arbetet inleddes klart försenat. Förlaget har nu tillgång till tillräcklig kapacitet med hög standard, vilket garanterar att arbetet fortskrider.

Förlaget begärde offert för sättningen av texten från tre finländska företag. Prisnivån i Finland var dock ca 30 % högre än i Tyskland, varför ett tyskt företag valdes istället.

Möjligheterna att utföra tryckningsarbetet i Finland utreds i början av 1998.

Utländska kontakter

Fabian Dahlström höll den 21.-23.2.1997 i Oldenburg, Tyskland på seminariet "Wechselbeziehungen zwischen der deutschen Musikkultur und der Musikkultur der Nachbarvölker in den Ostseeanrainerländern" ett föredrag *Jean Sibelius und die deutschen Musikverlage*.

Fabian Dahlström presenterade projektet på "The 31st International Conference of Baltic Musicologists" i Riga den 9.-11.10.1997 i sitt föredrag *Jean Sibelius-Projekte in Finnland* och den 29.-30.11.1997 i London på "International Sibelius Societies' Seminar 'the Forest's mighty God'" under rubriken *A Nordic View*.

Kari Kilpeläinen undervisade om noteditering vid Sibelius-Akademin under vårterminen.

Jukka Tiilikainen har haft projektet som tema vid ett forskarseminarium arrangerat av Musikvetenskapliga institutionen vid Helsingfors universitet.

Timo Virtanen har publicerat en artikel med anknytning till projektet: "Forte vai f? Sibeliuksen Pohjolan tyttären puhtaaksikirjoitetun ja painetun partituurin vertailu" (En jämförelse av manuskriptet och det tryckta partituret till Sibelius Pohjolas dotter).(Sävellys ja musiikin teoria 1/1997, s. 66-74.)

Information

Beslut fattades om en hemsida för projektet i samband med universitetsbibliotekets hemsida. Där presenteras projektet i detalj för intresserade musikkretsar i hela världen.

I samarbete med förlaget utarbetas en broschyr över projektet avsett för internationell information, t.ex. vid det Sibelius-seminarium som arrangeras i Berlin i mars 1998.

Utgivningsarbetet uppmärksammades på ett mycket positivt sätt när anskaffningen av Sibelius originalmanuskript presenterades för medierna.

Bilaga 1

Projektets organisation

Huvudansvariga för projektet är Sibelius-Samfundet och Helsingfors universitetsbibliotek, som ansvarar för det praktiska arbetet. Serieverket utges av förlaget Breitkopf & Härtel (Wiesbaden).

Serieverket har en vetenskaplig redaktion och en redaktionskommitté som ansvarar för det praktiska arbetet. Organen har följande sammansättning:

Den vetenskapliga redaktionen:

**professor *Fabian Dahlström*, huvudredaktör
docent *Kari Kilpeläinen*
biträdande professor *Veijo Murtomäki***

Redaktionskommittén:

**professor *Fabian Dahlström*
professor *Tuomas Haapanen*
förlagsredaktör *Eva-Maria Hodel*
överombudsman *Paavo Hohti***

professor *Esko Häkli* (ordf.)
biträdande professor *Erkki Salmenhaara*
professor *Eero Tarasti*

Redaktionskommittén har sammanträtt en gång, den vetenskapliga redaktionen har sammanträtt regelbundet en gång i månaden.

Bilaga 2

Fonder som deltar i finansieringen av den kritiska utgåvan av Jean Sibelius samlade verk under perioden 1996-1999

Niilo Helanderin säätiö
Koneen säätiö
Konstsamfundet
Alfred Kordelinin rahasto
Suomen kulttuurirahasto
Svenska folkskolans vänner
Svenska kulturfonden
Jenny ja Antti Wihurin rahasto